

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૮૫૨૧/૨૦૧૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી અભિલાષા કુમારી

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	
૨.	રિપોર્ટ્સને મોકલવું કે નહિ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	

=====

ગુજરાત રાજ્ય..... અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ઈવ્રાહિમ અબ્બાસાલી રાજ & ૧ સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી જનક રાવલ, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે વિનંતી કરો

શ્રી એન. કે. મજમુદાર, સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૨ માટે આપવામાં આવેલી સૂચના

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે આપવામાં આવેલ નિયમ

=====

કોરમ: ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી અભિલાષા કુમારી

તારીખ: ૧૧/૧૨/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળની હાલની અરજી મારફતે, અરજદાર-ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીઝ ટ્રિબ્યુનલ (જે હવે પછી "ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) કે જેને સામાવાળા નં. ૨ તરીકે દર્શાવવામાં આવેલ છે, તેના દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૮/૦૩/૨૦૧૦ ના હુકમને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેના દ્વારા ટ્રિબ્યુનલે પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ અપીલ મંજૂર કરેલ છે અને અરજદારને, હુકમની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર, એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી

અમલમાં આવે તે રીતે પ્રથમ સામાવાળાના સંદર્ભમાં બઢતીના હુકમો કરવા અને જરૂરી કાર્યવાહી કરવા માટે નિર્દેશ આપેલ છે.

૨. ટૂંકમાં જણાવતાં, આ મેટરના સંબંધિત હકીકતાત્મક પાસાઓ નીચે મુજબ નોંધી શકાય છે.

૨.૧ પ્રથમ સામાવાળાની ૧૯૮૬ ના વર્ષમાં રૂ. ૪૨૫-૭૦૦ ના પગાર ધોરણમાં, સમાજ કલ્યાણ વિભાગમાં ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે ભરતી અને નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. પ્રથમ સામાવાળા કરતા જુનિયર વ્યક્તિઓને ૧૯૯૦ ના વર્ષમાં રૂ. ૧૬૪૦-૨૯૦૦ ના પગાર ધોરણમાં ઓફિસ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ તરીકે બઢતી આપવામાં આવી હતી. જો કે, પ્રથમ સામાવાળાને બઢતી આપવામાં આવી ન હતી. તેથી, તેમણે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ નંબર ૧૪૦/૧૯૯૦ થી એક અપીલ દાખલ કરી હતી, જે પાછળથી પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી. તારીખ ૨૮/૦૪/૧૯૮૯ ના રોજ, પ્રથમ સામાવાળા સામે ચાર્જશીટ જારી કરવામાં આવી હતી અને ખાતાકીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી. આ કારણોસર, તેમને બઢતી માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. ત્યારબાદ, પ્રથમ સામાવાળાને ખાતાકીય તપાસમાં નિર્દોષ છોડવામાં આવ્યા હતા અને તેમની સામેની ચાર્જશીટ ૧૯૯૨ ના વર્ષમાં પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી / દાખલ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, પ્રથમ સામાવાળાને તારીખ ૦૫/૦૪/૧૯૯૩ ના રોજ ઓફિસ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ તરીકે બઢતી આપવામાં

આવી હતી. જો કે, અરજદારનો કેસ એવો છે કે ઉપરોક્ત બઢતીનો હુકમ ભૂલથી જારી કરવામાં આવ્યો હતો, તેથી તારીખ ૦૭/૦૮/૧૯૯૩ ના હુકમ દ્વારા તે રદ કરવામાં આવ્યો હતો. પદોત્તતિ રદ કરવાના ઉપરોક્ત હુકમ સામે, પ્રથમ સામાવાળાએ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ નંબર ૯૯/૧૯૯૬ થી, પદોત્તતિ રદ કરવાનો હુકમ રદ કરવા અને બાજુ પર મૂકવા અંગેની અરજ સાથે તથા એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી ઓફિસ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ તરીકેની બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ મંજૂર કરવા માટે અપીલ દાખલ કરી હતી. ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અરજદારનો કેસ એવો હતો કે ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષ માટેની પ્રથમ સામાવાળાની વાર્ષિક ગુપ્ત અહેવાલ (એસીઆર) સારી ન હતી, તેથી કલરિકલ ભૂલથી આપવામાં આવેલી બઢતી યોગ્ય રીતે રદ કરવામાં આવી હતી. ટ્રિબ્યુનલે અરજદારની દલીલ સ્વીકારી હતી અને અપીલ ફગાવી દીધી હતી. જો કે, ત્યારબાદ, ૨૦૦૫ ના વર્ષમાં, અરજદારના સંબંધિત વિભાગ દ્વારા ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષ માટેના પ્રથમ સામાવાળાના એસીઆર માં નોંધાયેલી પ્રતિકૂળ એન્ટ્રીઓ રદ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, પ્રથમ સામાવાળાએ અરજદાર સમક્ષ તારીખ ૨૮/૦૫/૨૦૦૫, ૧૬/૦૬/૨૦૦૬ અને ૨૦/૦૬/૨૦૦૬ ના રોજ, એરિયર્સના લાભ સાથે, એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ મંજૂર કરવા રજૂઆત કરી હતી. આ અરજ ઉપર અરજદાર દ્વારા કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં ન આવતાં, પ્રથમ સામાવાળાએ અપીલ નંબર ૧૮૯/૨૦૦૬ દાખલ કરીને ટ્રિબ્યુનલનો આશરો લીધેલ.

૨.૧ (અહીં મૂળ પાઠ મુજબ પૅરેગ્રાફ ક્રમ જાળવવામાં આવેલ છે). ટ્રિબ્યુનલે, અગાઉ અહીં દર્શાવ્યા મુજબ, પ્રથમ સામાવાળાની ઉપરોક્ત અપીલ મંજૂર કરી હતી. ટ્રિબ્યુનલના આ હુકમથી વ્યથિત થઈને, અરજદાર-ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા આ કોર્ટનો આશરો લીધેલ છે.

૩. શ્રી જનક રાવલ, વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો વાદગ્રસ્ત હુકમ કાયદાની જોગવાઈઓ, સાબિત થયેલી હકીકતો અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓની વિરુદ્ધ છે, તેથી તે રદ કરવા અને બાજુ પર મૂકવા યોગ્ય છે.

૩.૧ વધુમાં એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત હુકમ પસાર કરતી વખતે, ટ્રિબ્યુનલે પ્રથમ સામાવાળા સામેના ગંભીર આક્ષેપો, ખાતાકીય તપાસ તેમજ તેમની સામે પેન્ડિંગ રહેલા ત્રણ ફોજદારી કેસોને ધ્યાનમાં લીધા નથી. અરજદારે એપ્રિલ, ૧૯૯૦ ની ડીમ્ડ તારીખથી બઢતી માટેની પ્રથમ સામાવાળાની અરજ યોગ્ય રીતે નકારી કાઢી છે.

૩.૨ ટ્રિબ્યુનલે એ હકીકત ધ્યાનમાં લેવી જોતી હતી કે ૨૦૦૫ ના વર્ષમાં પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ કરવામાં આવ્યા હોવા છતાં, ફોજદારી કેસો હજુ પણ પેન્ડિંગ હતા અને તારીખ ૦૩/૧૨/૨૦૦૯ ના રોજ પ્રથમ સામાવાળા સામે નવી તપાસ શરૂ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત કારણોસર, એપ્રિલ, ૧૯૯૦ ની ડીમ્ડ તારીખથી બઢતી માટે પ્રથમ સામાવાળાના કેસને ધ્યાનમાં ન લેવામાં

અરજદાર તેના અધિકાર ક્ષેત્રમાં છે.

૩.૩ ટ્રિબ્યુનલે એ પાસાને ધ્યાનમાં લીધું નથી કે પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા દાવો કરવામાં આવેલ એપ્રિલ, ૧૯૯૦ ની ડીમ્ડ તારીખના રોજ, પ્રતિકૂળ શેરાઓ અસ્તિત્વમાં હતા અને ખાતાકીય તપાસ પેવિંગ હતી. વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરતી વખતે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મહત્વની હકીકતો અને કાનૂની પાસાઓ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા ન હોવાથી, અરજી મંજૂર કરવામાં આવે અને સદર હુકમ રદ કરવામાં આવે અને બાજુ પર મૂકવામાં આવે.

૪. પ્રથમ સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલ શ્રી એન. કે. મજમુદાર દ્વારા અરજીનો સખત વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે અને એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો હુકમ ન્યાયી, યોગ્ય અને યોગ્ય કારણોવાળો છે, જેમાં ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને આ કોર્ટ દ્વારા કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી. વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરતી વખતે ટ્રિબ્યુનલે કોઈ ગેરકાયદેસરતા કે અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કરી નથી. વાદગ્રસ્ત હુકમમાં કોઈ પ્રતિકૂળ, તર્કહીન અથવા મનસ્વી તારણો નોંધવામાં આવ્યા નથી. તેના બદલે, સદર હુકમ કાયદાના સ્થાપિત સિદ્ધાંતો અનુસાર પસાર કરવામાં આવ્યો છે.

૪.૧ પ્રથમ સામાવાળા તરફે વધુમાં એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેમની સામેની ખાતાકીય તપાસ અને ચાર્જશીટ ૧૯૯૨ ના વર્ષમાં પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી, જે જવાબના એનેક્સર –આર૧ તરીકે સામેલ, ગાંધીનગરના સમાજ કલ્યાણ

વિભાગના નિયામક દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૭/૦૨/૨૦૧૨ ના પત્રથી સ્પષ્ટ થાય છે. તેથી પ્રથમ સામાવાળા બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ મેળવવા માટે હકદાર છે, કારણ કે તેમના એસીઆરમાં રહેલા પ્રતિકૂળ શેરાઓ ચાર્જશીટમાં લગાવવામાં આવેલા આક્ષેપો સાથે સંબંધિત હતા, જે ક્યારેય સાબિત થયા ન હતા. આ સ્થિતિ હોવા છતાં, અરજદાર દ્વારા કયા કારણોસર તે જાણી શકાયું નથી, પ્રથમ સામાવાળાના એસીઆર માં રહેલા શેરાઓ સંબંધિત સમયે રદ કરવામાં આવ્યા ન હતા, પરંતુ ૨૦૦૫ ના વર્ષમાં મોડેથી રદ કરવામાં આવ્યા હતા. વચ્ચેના સમયગાળા દરમિયાન, પ્રથમ સામાવાળાની બઢતીની શક્યતાઓમાં અડચણ ઊભી કરવા માટે આ શેરાઓ રેકૉર્ડ પર ચાલુ રહ્યા હતા.

૪.૨ એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે એકવાર પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ કરવામાં આવ્યા પછી, તેમને બિન-અસ્તિત્વ ધરાવતા તરીકે ગણવા પડશે. ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષ સાથે સંબંધિત પ્રથમ સામાવાળાના એસીઆર માં રહેલી પ્રતિકૂળ એન્ટ્રીઓ હવે અસ્તિત્વમાં નથી, તેથી અરજદાર માટે પ્રથમ સામાવાળાને એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી અમલમાં આવે તે રીતે બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ મંજૂર કરવામાં કોઈ અડચણ નથી. ટ્રિબ્યુનલે આ પાસાને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધું છે અને પ્રથમ સામાવાળાની અપીલ મંજૂર કરી છે.

૪.૩ સરકારી હોસ્ટેલમાંથી પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા સામાનની કથિત ઉચાપત અંગેની તપાસ પણ પૂરી થઈ ગઈ છે અને પ્રથમ સામાવાળાને સદર આક્ષેપમાંથી નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે. સક્ષમ સત્તાધિકારીના તારીખ

૨૧/૦૪/૨૦૦૧ ના હુકમની નકલ પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબના એનેક્ષર-આર૨ તરીકે પહેલેથી જ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવી છે. ખોટી જાતિ પ્રમાણપત્ર જારી કરવા અંગેના આક્ષેપો પણ પ્રથમ સામાવાળા સામે સાબિત થયા નથી, સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા તારીખ ૦૮/૦૩/૨૦૧૦ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા અને એફિડેવિટ-ઇન-રિપ્લાયના એનેક્ષર-આર૩ તરીકે સામેલ હુકમ દ્વારા તેમને સદર આક્ષેપોમાંથી નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

૪.૪ વધુમાં એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ફોજદારી કેસોની પેન્ડન્સી, જે અનુક્રમે ૨૦૦૨ અને ૨૦૦૯ ના વર્ષ સાથે સંબંધિત છે, તેનો એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી અમલમાં આવે તેવી બઢતીની ડીમ્ડ તારીખના મુદ્દા સાથે કોઈ સંબંધ નથી, કારણ કે તે કેસો ત્યારબાદ દાખલ કરવામાં આવ્યા છે અને તે સમયગાળાને આવરી લેતા નથી કે જે સમયગાળાથી પ્રથમ સામાવાળા બઢતીની ડીમ્ડ તારીખનો દાવો કરી રહ્યા છે. પ્રથમ સામાવાળાને માત્ર ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષ માટેના તેમના એસીઆર માં રહેલા પ્રતિકૂળ શેરાઓના આધારે જ બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ નામંજૂર કરવામાં આવી છે, જે રદ કરવામાં આવ્યા હોવાથી હવે અસ્તિત્વમાં નથી. આથી, એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી અમલમાં આવે તેવી બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ મેળવવાથી પ્રથમ સામાવાળાને અટકાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નથી.

૪.૫ વધુમાં એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૦૩/૧૨/૨૦૦૯ ના રોજ શરૂ

કરવામાં આવેલી ખાતાકીય તપાસ એસીબી કેસના સંબંધમાં છે, જે મુદ્દાને તે સમયગાળા સાથે કોઈ સંબંધ નથી જેના માટે બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ માટે અરજ કરવામાં આવી રહી છે. પાછળથી બનેલી ઘટનાઓ પૂર્વવર્તી રીતે લાગુ થઈ શકે નહિ અને અરજદારના કાયદેસરના દાવાને આ રીતે નિષ્ફળ કરી શકાય નહિ.

૪.૬ છેલ્લે, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ સામાવાળાના એસીઆરમાં પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ કરવાના હુકમને અરજદાર દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો નથી અને તે આખરી બનેલ છે.

૪.૭ ઉપરોક્ત રજૂઆતોના આધારે, પ્રથમ સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલ શ્રી એન. કે. મજમુદાર દ્વારા અરજી ફગાવી દેવા માટે અરજ કરવામાં આવેલ છે.

૫. આ કોર્ટે સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની દલીલો સાંભળી છે, અરજીમાં કરવામાં આવેલા કથનો, અન્ય પ્લીડિંગ્સની સામગ્રી અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોનું અવલોકન કર્યું છે.

૬. સ્પષ્ટતા ખાતર બિનવિવાદિત હકીકતો નોંધી શકાય છે. એ વાત વિવાદમાં નથી કે ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષ માટે પ્રથમ સામાવાળાના એસીઆરમાં પ્રતિકૂળ એન્ટ્રીઓ હતી, જે તારીખ ૨૮/૦૪/૧૯૮૯ અને ૨૨/૦૧/૧૯૯૦ ની બે ચાર્જશીટ દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી ખાતાકીય તપાસની પેન્ડન્સી સાથે સંબંધિત હતી. અરજદારના સમાજ કલ્યાણ વિભાગના નિયામક દ્વારા જારી

કરવામાં આવેલા તારીખ ૧૭/૦૨/૨૦૧૨ ના પત્રથી સ્પષ્ટ થાય છે કે બંને ચાર્જશીટમાં લગાવવામાં આવેલા આક્ષેપો પ્રથમ સામાવાળા સામે સાબિત થઈ શક્યા ન હતા અને તેથી, અલગ-અલગ આક્ષેપો ધરાવતી બંને ચાર્જશીટ પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી અને દાખલ કરવામાં આવી હતી. આમ ખાતાકીય તપાસનો અંત આવ્યો હતો.

૭. એ પણ વિવાદમાં નથી કે ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષ માટે પ્રથમ સામાવાળાના એસીઆરમાં પ્રતિકૂળ શેરાઓ ખાતાકીય તપાસની પેન્ડન્સી સાથે સંબંધિત હતા. તારીખ ૧૭/૦૨/૨૦૧૨ ના રોજ ચાર્જશીટ પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી / દાખલ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ યોજાયેલી ડીપીસીમાં પણ, પ્રતિકૂળ શેરાઓ સંબંધિત સમયે રદ કરવામાં આવ્યા ન હતા, પરંતુ ત્યારબાદ મોડેથી ૨૧/૦૩/૨૦૦૫ ના રોજ રદ કરવામાં આવ્યા હતા, તે કારણસર ચાર્જશીટ પાછી ખેંચી લેવા છતાં પ્રથમ સામાવાળાને બઢતી માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ થયા પછી, પ્રથમ સામાવાઓએ અરજદાર સમક્ષ એ આધાર પર એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી અમલમાં આવે તેવી બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ મંજૂર કરવા માટે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિકૂળ શેરાઓ હવે અસ્તિત્વમાં નથી.

૮. તે સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે સંબંધિત સમયે અરજદારને બઢતી માટે ધ્યાનમાં ન લેવાનું કારણ તેની સામેની ખાતાકીય તપાસ અંગે ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષ માટેના તેના એસીઆરમાં પ્રતિકૂળ એન્ટ્રીઓનું અસ્તિત્વ હતું. અરજદાર તરફે વિદ્વાન

સહાયક સરકારી વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત પ્રતિકૂળ એન્ટ્રીઓ અને ખાતાકીય તપાસની પેન્ડિંગ્સને કારણે સંબંધિત સમયે પ્રથમ સામાવાળાને બઢતી માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે, તે પછી પણ, પ્રથમ સામાવાળા સામે અન્ય ખાતાકીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી અને તેમની સામે ફોજદારી કેસ પેન્ડિંગ છે, તેથી ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી અમલમાં આવે તેવી બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ મંજૂર કરવામાં યોગ્યતા નથી. જો કે, વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ કોર્ટ સમક્ષ સંતોષકારક રીતે એ વાત રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે, જ્યારે સદર શેરાઓ હવે રદ કરવામાં આવ્યા છે, ત્યારે પ્રથમ સામાવાળાના એસીઆર માં રહેલા પ્રતિકૂળ શેરાઓ સાથે સંબંધિત સમયગાળા માટે તેમને બઢતીની ડીમ્ડ તારીખની અસર શા માટે મંજૂર કરી શકાય નહીં. પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ થવાના દૃષ્ટિકોણથી, અરજદારનો દાવો જે કાયદેસરનો દાવો છે, તેના પર પાછળથી બનેલી ઘટનાઓની પૂર્વવર્તી અસર હોઈ શકે નહીં. વધુમાં, પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ કરવાના હુકમને અરજદાર દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો નથી, અને તે આખરી બનેલ છે. ૧૯૮૮-૮૯ નો સમયગાળો, જે બઢતીની ડીમ્ડ તારીખને ધ્યાનમાં લેવા માટેનો સંબંધિત સમયગાળો છે, તેમાં હવે શેરાઓ રદ થઈ ગયા હોવાથી કંઈપણ પ્રતિકૂળ નથી. પાછળથી બનેલી ઘટનાઓ તે સમયગાળામાં વાંચી શકાતી નથી અથવા તેને લાગુ કરી શકાતી નથી. આમ, આ કોર્ટના મતે, ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદા મુજબ, એપ્રિલ ૧૯૯૦ થી અમલમાં આવે તે રીતે પ્રથમ સામાવાળાને બઢતીની ડીમ્ડ

તારીખનો લાભ નકારવામાં અરજદાર તરફથી કોઈ સમર્થન નથી.

૯. કાયદાની સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે કર્મચારીના એસીઆરમાં પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ કરવાથી તે બિન-અસ્તિત્વમાં આવે છે. હાલના કેસમાં, શેરાઓ પ્રથમ સામાવાળા સામે જારી કરવામાં આવેલી ચાર્જશીટમાં સમાવિષ્ટ આક્ષેપો સાથે સંબંધિત હતા, જે ચાર્જશીટ સાબિત થઈ શકી ન હતી અને અરજદાર દ્વારા પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી / દાખલ કરવામાં આવી હતી. જ્યારે પ્રતિકૂળ શેરાઓ માટેનો ચોક્કસ આધાર હવે અસ્તિત્વમાં નથી, ત્યારે તે અનુસરે છે કે, પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ થવા પર પ્રથમ સામાવાળાને મળવાપાત્ર કાયદેસરની રાહત, ભલે મોડેથી મળે, અરજદાર દ્વારા સંબંધિત સમયગાળા માટે અટકાવી શકાય નહીં.

૧૦. આ કોર્ટનો દષ્ટિકોણ નીચેના ચુકાદાઓ દ્વારા સમર્થન મેળવે છે:

(૧) જી. મુથુરાજ વિરુદ્ધ તમિલનાડુ રાજ્ય અને અન્ય, જે (૨૦૧૩) ૧૧ એસ.સી.સી. ૬૪૮ માં અહેવાલ થયેલ છે.

(૨) બી. સી. ક્લિવેટી વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય, જે ૧૯૯૬ (૧) જી.એલ.આર. ૨૫૪ માં અહેવાલ થયેલ છે.

૧૧. જી. મુથુરાજ વિરુદ્ધ તમિલનાડુ રાજ્ય અને અન્ય (સુપ્રા.) માં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાનો સંબંધિત અંશ નીચે મુજબ પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે:

"૧૨. પક્ષકારોના પ્લીડિંગ્સ દર્શાવે છે કે ખાતાકીય કાર્યવાહીની પેન્ડન્સીના

કારણે જ અપીલકર્તાને એક્ઝિઝ્યુટિવ ઇજનેરના પદ પર બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો. વાસ્તવમાં, ન તો સામાવાળાનો પ્લીડ કરેલો કેસ છે કે ન તો વાર્ષિક ગુપ્ત અહેવાલોમાં નોંધાયેલા પ્રતિકૂળ શેરાઓ અથવા સેવા રેકૉર્ડમાં અન્ય કોઈ પ્રતિકૂળતાના કારણે તેને ઓવરપાસ / સુપરસીડ કરવામાં આવ્યો હતો તેવું દર્શાવવા માટે આ કોર્ટ સમક્ષ કોઈ સામગ્રી મૂકવામાં આવી છે. તેથી, એકવાર લર્ડ સિંગલ જજ દ્વારા સજાનો હુકમ રદ કરવામાં આવ્યા પછી, અપીલકર્તા સ્વયંસંચાલિત રીતે એક્ઝિઝ્યુટિવ ઇજનેરના પદ પર તેનાથી જુનિયર વ્યક્તિઓને બઢતી આપવામાં આવી હતી તે તારીખથી બઢતી માટે ધ્યાનમાં લેવા માટે હકદાર બન્યો હતો. જો કે, અપીલકર્તાના તે અધિકારને વાદગ્રસ્ત હુકમમાં સમાવિષ્ટ નિર્દેશ દ્વારા નબળો પાડવામાં આવ્યો છે, જે અમારા મતે, કાયદાકીય રીતે અસમર્થ છે કારણ કે ડિવિઝન બેન્ચે એવો નિર્દેશ આપવા માટે કોઈ કારણ આપ્યું નથી કે અપીલકર્તા નોશનલ બઢતી અથવા બઢતીના લાભો માટે હકદાર રહેશે નહીં.

૧૩. સુલેખ ચંદ અને સાલેક ચંદ વિ. કમિશનર ઓફ પોલીસ માં, આ કોર્ટે આયોજન કર્યું હતું કે પ્રિવેન્શન ઓફ કરપ્શન એક્ટ હેઠળ દાખલ કરાયેલા ફોજદારી કેસમાં દોષમુક્ત થયા પછી કર્મચારી તેના જુનિયરોને બઢતી આપવામાં આવી હતી તે તારીખથી બઢતી મેળવવા માટે હકદાર હતો કારણ કે તેની બઢતી ન થવા માટે જવાબદાર પરિબળ બિન-અસ્તિત્વમાં આવી ગયું હતું."

આ કેસમાં પણ, પ્રથમ સામાવાળા સામેની ચાર્જશીટ પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હોવાથી, તેની સામે નોંધાયેલા પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ કરવામાં આવ્યા હતા. સદર પ્રતિકૂળ શેરાઓ ખાતાકીય કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી પર આધારિત હતા જેનો અંત આવ્યો હતો. આથી, જ્યારે પ્રતિકૂળ શેરાઓનો મૂળ આધાર અસ્તિત્વમાં રહેવાનું બંધ થઈ ગયું હતું અને પ્રતિકૂળ શેરાઓ રદ કરવામાં આવ્યા હતા, ત્યારે પ્રથમ સામાવાળો એપ્રિલ, ૧૯૯૦ થી અમલમાં આવે તેવી બઢતીની ડીમ્ડ તારીખ માટે હકદાર હતો કારણ કે તેની બઢતી ન થવાનું કારણ બિનજરૂરી બની ગયું હતું.

૧૨. બી. સી. ઢિવેદી વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય (સુપ્રા.) માં, આ કોર્ટે નીચે મુજબ આયોજન કર્યું છે:

"૮. ***** જ્યાં સુધી ગુણવત્તા અને કાર્યક્ષમતાના માપદંડના આધારે બઢતી માટેની પસંદગી અંગેના કાનૂની પ્રસ્તાવનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી તેમાં કોઈ વિવાદ હોઈ શકે નહીં કે પ્રતિકૂળ શેરાઓની માત્ર ગેરહાજરીનો અર્થ એ નથી કે આવા સરકારી સેવક, જેની સામે કોઈ પ્રતિકૂળ શેરાઓ ન હતા, તે જરૂરી ગુણવત્તા અને કાર્યક્ષમતા ધરાવે છે અને કાયદાના આ પ્રસ્તાવ સામે કોઈ અપવાદ લઈ શકાતો નથી. તેમ છતાં, હકીકત એ છે કે હાથ પરના કેસમાં, પ્રતિકૂળ શેરાઓ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા. તે પ્રતિકૂળ શેરાઓ પાછળથી રદ કરવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ, મે ૧૯૯૧ ની ડીપીસીમાં આ શેરાઓ રદ થવાની અસરને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી કે નહીં તે જાણી શકાતું નથી.

અરજદારનું કહેવું છે કે તેને એકવાર નહીં, પરંતુ નિર્ધારિત તારીખોથી એટલે કે ૦૧/૦૮/૧૯૭૮ થી અને ૦૧/૦૮/૧૯૮૩ થી એમ બે વાર કાર્યક્ષમતા બાર (Efficiency Bar) પાર કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને આવા કાર્યક્ષમતા બાર પાર કરવાની મંજૂરી આપતા હુકમો ૧૪/૦૩/૧૯૮૩ ના રોજ પસાર કરવામાં આવ્યા હતા, જે જૂન ૧૯૮૩ માં ડીપીસી મળેલી હતી તે સમયબિંદુની નજીકની તારીખ છે, અને ૧૬/૦૧/૧૯૮૧ ના રોજ, જે મે, ૧૯૮૧ માં ડીપીસી મળેલી હતી તે સમયબિંદુની નજીકની તારીખ પણ છે. તેમાં કોઈ શંકા હોઈ શકતી નથી કે જો ડીપીસી મળે તે સમયે કોઈ પ્રતિકૂળ સામગ્રી સરકારી સેવક સામે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે અને આવી સામગ્રી પાછળથી બિન-અસ્તિત્વમાં આવી જાય અને જો નિર્ધારિત તારીખથી તેને કાર્યક્ષમતા બાર પાર કરવાની મંજૂરી આપતા ચોક્કસ હુકમો હોય અને જુનિયરોની ગુણવત્તા વિશે અને આ બધી હકીકતો ધ્યાનમાં રાખવામાં આવી હતી કે નહીં તે વિશે અનિશ્ચિતતા હોય, તો તમામ ન્યાયની દ્રષ્ટિએ, જે અરજદારને સુપરસીડ થવું પડ્યું હતું, તે ચોક્કસપણે તે સમયબિંદુ પર તેની ઉમેદવારીના પુનર્વિચાર માટે હકદાર છે જ્યારે તેને સુપરસીડ કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદાર આવી બઢતીના હેતુ માટે જરૂરી ગુણવત્તા અને કાર્યક્ષમતા ધરાવે છે કે કેમ તે ચોક્કસપણે એક પ્રશ્ન છે, જે ડીપીસી દ્વારા નક્કી કરવાનો છે અને આ કોર્ટે મેટરના તે પાસામાં જવાનું નથી, પરંતુ ભેદભાવના સંબંધમાં જે ફરિયાદો ઉઠાવવામાં આવી છે તેની તપાસ કરવી પડશે, અને તે જ રીતે, જો કોર્ટને જણાય કે અરજદારની ઉમેદવારીને અનુચ્છેદ

૧૪ અને ૧૬ ના અર્થમાં યોગ્ય વિચારણા પ્રાપ્ત થઈ નથી, તો કોર્ટે યોગ્ય નિર્દેશો આપવા પડશે જેથી ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૬ હેઠળના તેના મૂળભૂત અધિકારોના અતિક્રમણ સામે કોર્ટનું રક્ષણ મેળવવા આવેલા નાગરિકને થયેલા અન્યાયને દૂર કરી શકાય. તેમાં કોઈ વિવાદ હોઈ શકે નહીં કે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૬ ના અર્થમાં વિચારણા એટલે યોગ્ય વિચારણા, જે હાલના કેસમાં, મારા વિચારણા મુજબ, જૂન ૧૯૮૩ થી જ્યારે પણ તેઓ મળ્યા છે ત્યારે સહાયક શ્રમ કાયદા અધિકારીના પદ પર બઢતી માટેની ડીપીસીમાં અરજદારને સતત નકારવામાં આવી છે."

૧૩. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, કાયદાના ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં ટ્રિબ્યુનલના વાદગ્રસ્ત હુકમની તપાસ કરતા, આ કોર્ટેને સદર હુકમમાં દખલગીરીની ખાતરી આપે તેવી કોઈ ગેરકાયદેસરતા, વિકૃતિ અથવા ખામી જણાતી નથી.

૧૪. આથી અરજી ફગાવી દેવામાં આવે છે. રૂલ ૨૬ કરવામાં આવે છે. વચગાળાની રાહત રદ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી અભિલાષા કુમારી)

ગૌરવ+

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.